

Democràcia imbatible

written by Albert Pereira | 13 de juny de 2017

Dec ser dels primers que vaig escriure l'acrònim DUI, referit a la Declaració Unilateral d'Independència. Ara fa deu anys, el 2007, una colla de militants d'ERC estàvem organitzant Reagrupament com a corrent intern del partit, del que un parell d'anys més tard es desvincularia, com és sabut. Mentre elaboràvem els textos polítics fundacionals, dels que jo era un dels redactors més actius, vam arribar a la conclusió que l'ordenament jurídic espanyol estava dissenyat per a fer impossible que mai no se celebrés un referèndum d'autodeterminació, i que, en conseqüència, l'única via factible per a assolir la independència era que la declarés el Parlament de Catalunya, prèvia elecció d'una majoria de diputats integrats en candidatures independentistes.

A veure, no és que la Constitució espanyola i les lleis que se'n deriven no permetin una interpretació que faci possible un referèndum sobre la independència. Diversos constitucionalistes -algun d'ells rabiosament antiindependentista- han explicat que això seria perfectament viable. Però fa deu anys, com ara, era molt clar que els partits als quals pertanyen la gran majoria dels diputats espanyols i que sostenen el règim del 1978 mai no permetrien aquesta interpretació constitucional oberta i democràtica.

Tanmateix, deu anys enrere no podíem ni somiar amb la immensa mobilització popular independentista que s'esdevindria en la dècada següent, culminada amb les massives manifestacions cada 11 de setembre del 2012 ençà. Ens imaginàvem, en aquest sentit, un procés més a l'escocesa, on els partits independentistes anirien guanyant representació electoral fins a esdevenir majoritaris, sense que això fos fruit de la mobilització popular, que de cap manera pensàvem que pogués arribar a tenir la dimensió que ha tingut.

A més, abans d'arribar al clímax de l'11S del 2012 i fins i tot de la manifestació contra la mutilació de l'Estatut del 10J del 2010, la mobilització independentista va engegar-se amb les consultes sobre la independència que van començar a Arenys de Munt el 13S del 2009. O sigui, que va centrar-se des del començament en el dret de votar democràticament el nostre futur com a poble, en el dret d'autodeterminació que aquí es va endolcir oportunament com a "dret de decidir".

La reivindicació del dret de decidir el futur polític de Catalunya mitjançant un referèndum és una proposta política amb un suport amplíssim

La reivindicació del dret de decidir el futur polític de Catalunya mitjançant un referèndum és una proposta política amb un suport amplíssim. Segons tots els sondeigs que es publiquen des de fa anys, entre un 70 i un 80% dels catalans hi estan d'acord, la qual cosa vol dir que molts ciutadans que no són partidaris de la independència -situats, segons els mateixos sondeigs, entre el 40 i el 50%- hi donen suport. És natural: quin demòcrata s'oposaria a decidir una qüestió política transcendental mitjançant una decisió democràtica?

La reivindicació del referèndum, a més, és ben acollida fora de l'Estat espanyol. Qui podria negar-se al fet que els habitants d'un territori que ho volen puguin votar democràticament el seu futur polític? Així ho entenen cada cop més polítics i periodistes d'arreu del món. Com li va dir un dels dos congressistes nord-americans que van visitar Catalunya fa uns quants mesos a Enric Millo, delegat del govern espanyol, "si tan clar tenen que el referèndum el guanyaria el "No", per què no l'autoritzen i s'acaba el problema?"

És per aquests motius que jo -com altres que vèiem el referèndum irrealitzable, com segurament la majoria parlamentària quan va canviar el full de ruta amb el que

s'havia presentat a les eleccions del 27S del 2015- he canviat de parer. La celebració d'un referèndum contra la prohibició explícita de l'estat continua plantejant, a parer meu, problemes nombrosos i complicats (un estat que no pot impedir un desafiament polític d'aquest calibre és un estat que ha perdut el control del territori on el desafiament es produeix), però la repressió de la democràcia deixaria el règim espanyol en evidència davant del món, i tampoc li solucionaria, ans al contrari, el "problema català". Plantejar que el nucli del conflicte català amb l'Estat espanyol és la democràcia que nosaltres volem exercir i l'estat ens nega té una força descomunal de portes endins -el poble hi dóna un suport massiu- i de portes enfora -la comunitat democràtica mundial hi és receptiva i fins i tot hi simpatitza-.

Cal que el govern culmini, doncs, el seu pla per a celebrar el referèndum, i cal que els independentistes i les organitzacions cíviques que han impulsat el procés des del començament l'empenyem i li donem tot el suport. Amb la celebració del referèndum i la victòria del Sí -guanyarà el Sí, no en tinc cap dubte- potser no s'haurà arribat al final del camí, segur que encara haurem de superar algun últim obstacle, però la llibertat de Catalunya haurà fet un pas gegantí i irreversible. A les societats modernes, al segle XXI, sortosament, la democràcia és imbatible.